

Håndbog for net-studerende ved IT-Universitetet i København

Jane Andersen

IT-Universitetet i København, Rued Langgaards Vej 7, 2300 København S, jane@itu.dk
31. januar 2005

1. Indledning

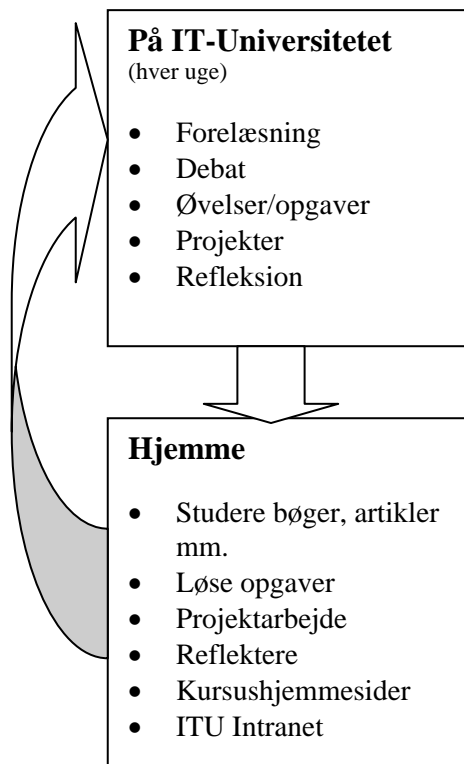
IT-Universitetets netbaserede kurser gennemføres efter *Den danske model*, hvor du mødes med underviseren og dine medstuderende til et seminar ca. en gang om måneden, mens resten af læringen foregår som studier hjemme, på arbejdet og via Internettet.

Man kunne tro, at netbaseret læring derfor altid bliver en meget individuel proces, hvor du som studerende selv læser lærebogen og selv løser opgaver - men sådan er det ikke. Du kommer straks fra kursets start i en 3-4 personers gruppe, som samarbejder i et virtuelt grupperum. Du afleverer dine opgavebesvarelser på nettet – og kommentarer og rettelser til dine opgavebesvarelserne bliver også lagt på nettet. Du lærer både ved selv at løse opgaver – og ved at læse andres opgavebesvarelser.

Via elektroniske konferencer er du under hele kurset i daglig kontakt med alle dine medstuderende og underviseren, så du kan stille spørgsmål, modtage svar og deltage i den elektroniske debat på kurset – og derved også lære sammen med og af andre.

Denne håndbog indeholder en beskrivelse af IT-Universitetets netbaserede undervisning, herunder de studieværktøjer, der stilles til rådighed og beskrivelse af, hvordan du som studerende kan anvende disse i løbet af studiet (se en model i højre side af figur 1). Da kun få studerende har stor erfaring med at studere over nettet, indgår denne håndbog som en vigtig del af den videre udvikling af netbaseret undervisning på IT-Universitetet.

Ordinær studieform

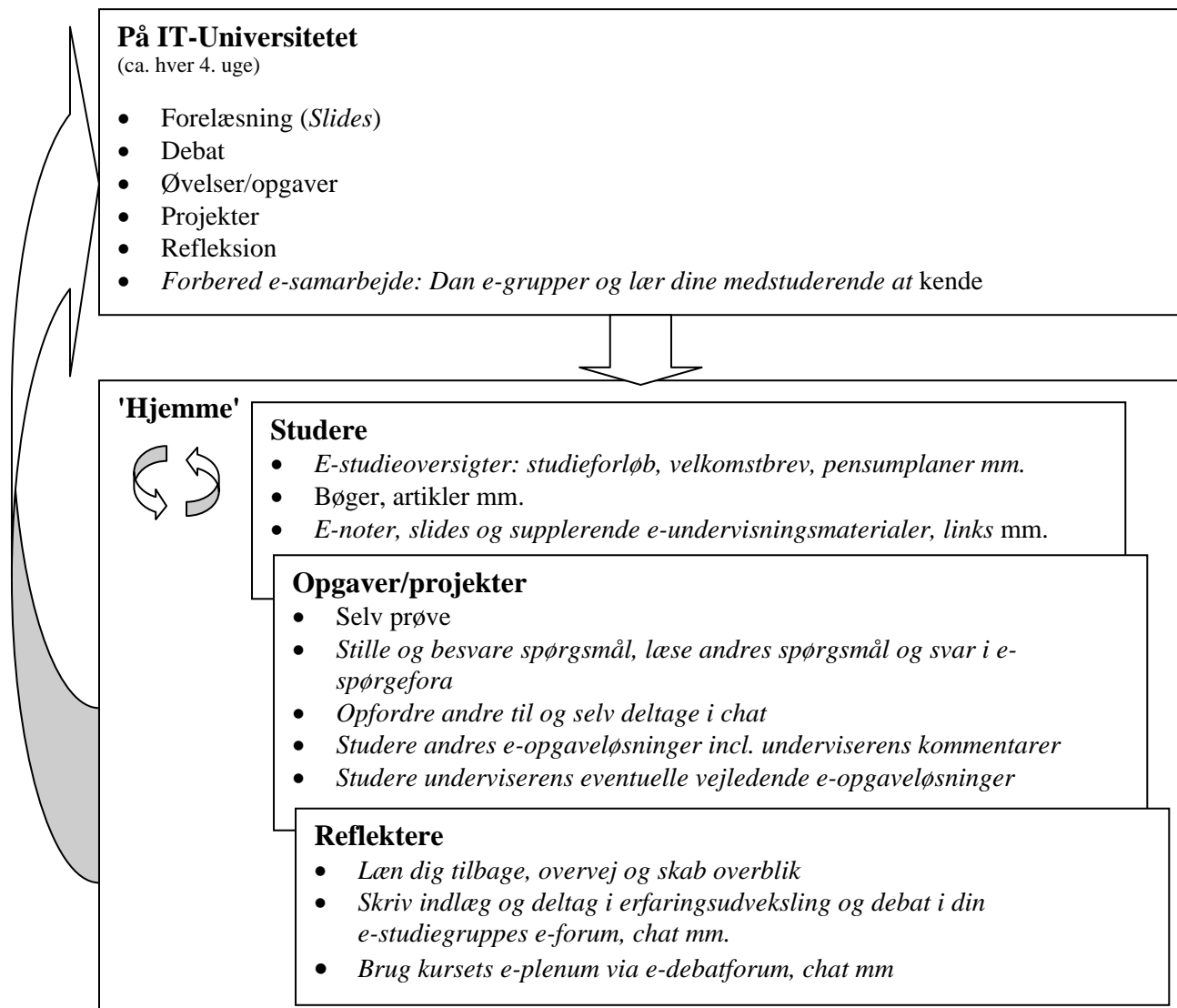

Figur 1. Mental model af netbaseret undervisning

Venstre side af figuren viser den ordinære studieform (i komprimeret udgave, da den er velkendt af de fleste).

I højre side af figuren vises en detaljeret oversigt over den netbaserede studieform med special fokus på de studiefaciliteter, som skal anvendes hjemme af den studerende i forbindelse med at studere, løse opgaver/projekter og reflektere.

Netbaseret studieform

2. Netbaseret studieform

Figur 1 er en model, som viser forskellen mellem en ordinær studieform (venstre side af figuren) og netbaseret studieform (højre side af figuren). I den ordinære undervisning bliver anvendt kursushjemmesider, mailinglister og informationer som støtte for den ugentlige undervisning på IT-Universitetet. Den netbaserede undervisning er baseret på, at underviser og studerende anvender nettet og de elektroniske faciliteter, som findes i Luvit, som er det learning management system, som anvendes på kurserne. Den mere tekniske anvendelse af Luvit er nærmere beskrevet i *Luvit mini-manual* til det enkelte kursus.

I det følgende vil de enkelte dele af den netbaserede undervisning blive nærmere beskrevet, herunder hvilke faciliteter der er til rådighed og hvordan de anvendes i studiet.

2.1 Studiefaciliteter

Når man studerer på et netbaseret kursus på IT-Universitetet, indgår der følgende studiefaciliteter i den netbaserede undervisning:

- 4-5 seminarer i løbet af et semester
- Typisk en eller flere trykte lærebøger (angivet i kurssets fagbeskrivelse i kursusbasen: <http://www.itu.dk/KursusBase>)
- Luvit, et it-system til netbaseret undervisning, som kan nås via Internettet (<http://itu.luvit.se/luvit>) og som for hvert kursus har følgende faciliteter:
 - Detaljeret kursusplan eller ugebrev, som opridser ugens emne, litteratur og opgaver
 - Opgavetekster, som typisk ligger i Luvit eller i den trykte lærebog
 - Et virtuelt grupperum for hvert af kurssets grupper
 - Typisk underviserens vejledende opgaveløsning
 - Underviserens kommentarer til de enkelte opgavebesvarelser
 - Uddybende undervisningsmaterialer eventuelt i form af links
 - Elektroniske konferencer til spørgsmål, diskussion og faglig refleksion
 - Chat

- Email
- Luvit mini-manual for studerende
- Adgang til et på kurset evt. anvendt it-system (fx Java, Oracle)
- Adgang til hotline hjælp ved problemer med it-systemerne
- Håndbog for net-studerende ved IT-Universitetet i København (denne håndbog).

2.2 Seminarer på IT-Universitetet

På seminarerne gennemføres intensiv undervisning i form af fx introduktion af nye faglige områder, gennemgang af svære emner siden sidste seminar, gruppearbejde, spørgsmål og debat, samt løsning af opgaver. Ved det første seminar dannes studiegrupper, som samarbejder virtuelt mellem seminarerne. At mødes fysisk med sin underviser og sine medstuderende viser erfaringsmæssigt at have stor betydning for den mellemliggende elektroniske kommunikation.

2.3 Din studiegruppe

Ved kurssets start dannes studiegrupper, som samarbejder kurset igennem. Hver studiegruppe får et virtuelt grupperum i Luvit, hvor I kan:

- Lægge hver en kort præsentation af jer selv, så I hurtigere kan lærer hinanden at kende
- Diskutere indholdet af lærebogen
- Diskutere opgaver/projekter i hele den periode, hvor de løses
- På nogle kurser kan nogle opgaver/projekter løses i gruppen
- Aftale et fast ugentligt chat-tidspunkt eller chat'e efter behov.

Ud over det virtuelle samarbejde kan I også:

- Frit mødes på IT-Universitetet og bruge computere eller et studiebord/-lokale døgnet rundt alle ugens syv dage
- Måske nemmere mødes hos hinanden, hvis gruppens studerende bor tæt ved hinanden
- Ringe til hinanden, når man kører fast.

Det er erfaringen, både på IT-Universitetet og på andre universiteter, at man som studerende får meget ud af at indgå i en mindre studiegruppe,

hvor det kan være nemmere at komme til at lære sammen (Lorentsen 2000).

2.4 Elektronisk debat og refleksion

Man kan lære ved at læse lærebogen, ved at løse opgaver og ved at læse svaret på et spørgsmål, som man har stillet underviseren. Diskussion med medstuderende giver her ud over mulighed for i fællesskab at reflektere over kursets indhold og derved sammen opbygge viden og selv lære. Den enkelte studerendes uddannelsesmæssige baggrund og nuværende arbejdsfunktion kan også bibringe til diskussionen med aspekter, som aldrig vil kunne læses i en lærebog. På et netbaseret kursus er denne elektroniske diskussion med medstuderende og underviser et meget vigtigt aspekt, og det forventes at alle net-studerende deltager aktivt i kursets elektroniske debatter. Den danske it- og læringsforsker Elsebeth Sorensen, fra Aalborg Universitet har beskrevet dette nærmere i en artikel (se Sorensen 2000). Desuden omhandler hele Lars Birch Andreasens ph.d.-afhandling også muligheder, udfordringer og ansvar i den skriftlige netdialog (Andreasen 2003).

Man bruger de elektroniske konferencer til at stille et konkret spørgsmål og få et svar. Man kan også etablere diskussioner af lidt mere omfattende faglige problemstillinger - enten i relation til en opgave/et projekt, anvendelsen af det lærte i en praktisk arbejdssituation eller andet, som man som studerende ønsker at diskutere. Man kan:

- Starte diskussionen i en elektronisk konference ved at beskrive problemstillingen og hvad man godt selv kunne tænke sig at få ud af diskussionen. Herved vil andre studerende og underviseren kunne komme med indlæg i diskussionen.
- Komme med et indlæg til en diskussion, som en anden har startet.
- Læse indlæg, som andre har skrevet.
- Invitere til chat og gennemføre noget af diskussionen her.

Hvis man er vant til læringssituationer med mundtlig debat, så skal man som studerende måske først lige vænne sig til den skriftlige diskussionsform, hvor diskussionen, refleksionen og dermed læringen typisk forløber over længere tid, men hvor der så også er mere tid til refleksion. Ligeledes kan der være forskel på, om man læser andres

indlæg i en elektronisk konference eller om man også selv deltager med indlæg i debatten og derved skal formulere sig og reflektere over emnet. Man må derfor prøve sig frem – men det er vigtigt at komme i gang straks ved kursets start.

En anden forskel på skriftlig og mundtlig debat er, at den skriftlige debat bevares hele kurset igennem, hvor man efter behov kan vende tilbage og læse den igen. Selvom man ved sygdom eller rejse er "fraværende" fra kurset i nogle dage, så behøver man ikke at gå glip af diskussionerne.

IT-Universitetets netbaserede koncept giver mulighed for såvel mundtlig som skriftlig diskussion. Som studerende kan man på seminar dage tage de emner op, som man mener, der egner sig bedst til mundtlig debat.

3. Opgaver og projekter

Neden for beskrives, hvordan du anvender de elektroniske faciliteter, som IT-Universitetet stiller til rådighed i forbindelse med opgaveløsning og gennemførelse af projektarbejder.

De fleste studerende vil tage udgangspunkt i opgaverne og lærebogen. Man læser i lærebogen og forsøger derefter at løse opgaverne, eller man forsøger at løse opgaverne og læser i lærebogen efter behov. Når man kører fast, så vil man typisk *sove på det* og prøve igen næste dag/aften. Når man kører rigtigt fast, så ville man i et ikke-netbaseret kursus spørge underviseren ved næste forelæsning eller øvelsesgang.

Ved netbaseret undervisning vil man typisk *ikke* sove på det, men kan gå direkte ind i Luvit og:

- Se om underviseren skulle have lagt noget uddybende materiale om netop dette emne
- Se om ens nære gruppemedlemmer er i gang med at diskutere netop dette emne
- Se om andre af kursets studerende har stillet spørgsmål om det samme - og måske allerede fået svar i kursets generelle de

konferencer eller i de andre gruppekonferencer. I er meget velkommen til at kigge i hinandens grupperum.

- Selv kort beskrive problemstillingen i en af kursets elektroniske konferencer
- Og så selv lægge sig til at sove på det.

Når man tager fat på studierne igen, så kan man fx.:

- Gå ind i Luvit og tjekke evt. svar fra underviseren, ens virtuelle gruppemedlemmer eller andre medstuderende.
- Hvis dette ikke sætter en i stand til at komme videre, så kan man tjekke de elektroniske konferencer for anden relevant debat siden sidst
- Hvis andre studerende er online netop nu, kan man invitere dem til en chat, hvor man diskuterer problemet
- Læse de andre studerendes opgavebesvarelser og underviserens kommentarer hertil
- Ringe til underviseren, se telefonnr. i Luvit mini-manualen
- Spørge evt. arbejdskolleger, som arbejder med samme område
- Spørge ved det næste seminar på IT-Universitetet.

Som net-studerende har du selv et ansvar for at være udfarende og anvende Luvits elektroniske faciliteter i stedet for at bruge lang tid på ikke at komme videre. En mere detaljeret beskrivelse kan fx ses i Morten Flate Paulsens (2001) bog om netbaseret uddannelse.

4. Hvis du overvejer at stoppe

Stop ikke selvom du kommer bagefter med opgaver/projekter eller med at læse - kontakt underviseren og få en grundig snak om, hvordan du kan følge med på kurset igen. I de tidligere semestre har der fx været studerende, som tog en uges læseferie lige før eksamen.

5. Litteratur

IT-Universitetets koncept for netbaseret undervisning og de beskrevne ideer er baseret på danske og internationale erfaringer og forskningsresultater med netbaseret læring. Litteraturlisten indeholder litteratur, som kan være af speciel interesse for net-studerende.

Andreasen, L. B. (2003) *Samarbejde i virtuelle læringsmiljøer – med skriftlige netdialoger som interaktionsform*. Ph.d.-afhandling. Danmarks Pædagogiske Universitet.

Lorentsen, A. (2000) *Aspekter af teknologistøttet fjernundervisning på universitetsniveau*. Pædagogisk udviklingscenter, Aalborg Universitet. [<http://www.puc.auc.dk/publika/aspekter.htm>].

Paulsen, M. F. (2002) *Netbasert Utdanning – erfaringer og visioner*. Gyldendal.

Sorensen, E. (2000) Interaktion læring i virtuelle rum. I *At undervise med IKT*, S. Heilsen, Samfundslitteratur.